

Živko Surčulija - Komemorativna svečanost

U nedelju 18 juna o.g. preminuo je prof dr Žvko Surčulija, ili jednostavno Žika kako ga je većina ovde prisutnih oslovljavala, dva dana pre nego što bi napunio 78 godina života.

Mogli smo i da proslavimo taj njegov rođendan, verovatno bi to bilo negde na zemunskom keju, ali nije nam se dalo - ni njemu ni nama.

Žika se rodio u Sremskim Mihaljevcima 1945. god. Potom je dugo živeo u Zemunu, sve do kraja svojih studija, zatim jedan period života na Banovom brdu pa ponovo u Zemunu, koji je ustvari bio njegov prvi izbor kao mesto stanovanja

U Zemunu je završio osnovnu školu, maturirao u Zemunskoj gimnaziji sa odličnim uspehom, a studije na Pravnom fakultetu u Beogradu završio kao jedan od 3-jice najboljih studenata IV godine. Diplomirao je sa 23 godine, magistrirao u 27.-oj a doktorirao u 31.-oj na Pravnom fakultetu.

Bio sam svedok kada je govorio mladima, vredno učiš iz ovih ili onih razloga ali ja najvažniji taj da kada ostvariš dobar rezultat imaš veću mogućnost izbora na sledećoj stepenici / prekretnici, kuda dalje.

Na Tehnološko-metalurškom fakultetu je radio od 1974 do 2010, ukupno 34 godine - čitav radni vek. I kako to biva u ozbiljnim akademskim zajednicama pri tome je prošao sva akademska zvanja od asistenta pripravnika do redovnog profesora, bez preskakanja naravno - na predmetima Osnovi nauke o društvu, kasnije Sociologija. Drukčije nije moglo, a ni on ne bi hteo.

Više godina je bio stalni saradnik Instituta društvenih nauka u Beogradu, u tzv. trećinskom radnom odnosu.

Objavio je više članaka teorijske prirode i nekoliko knjiga. U svom naučnom i istraživačkom radu najviše su ga interesovala pitanja nacije, federalizma, međunacionalnih odnosa. Zalagao se za punu afirmaciju vrednosti svih etničkih zajednica i skladne međunacionalne odnose.

O tome govore i naslovi nekih od njegovih knjiga: 'Društvena anatomija nacionalizma' (socijalni izvori i koreni nacionalizma u modernom društvu), njegova prva knjiga koju je objavio 1976. god., ili na primer naslov 'Ko vlada nacijom'.

Rekao bih da je po političkim shvatanjima i ubeđenju bio levičar i demokrata. Levičar jer je, uz duboku protivrečnost između sveta kapitala i sveta rada, smatrao da svet rada zaslužuje pravedniju raspodelu društvenog bogatstva i više socijalne pravde.

Demokrata jer je verovao da konflikti u društvu ne mogu da nadmaše rezultatima efikasan i racionalan socijalni dijalog, vođen u skladu sa demokratskim pravilima i u okviru demokratski izabраниh institucija.

Žika je snažno podržavao negovanje velike tradicije dobrovoljnog omladinskog rada, njegovih rezultata, značaja i doprinosa izgradnji naše zemlje. I sam je bio učesnik u nekoliko

lokalnih i saveznih radnih akcija. Među njima je bila i savezna ORA Ada Ciganlija, gde je bio član Štaba Akcije.

U savremenim uslovima, u današnjem vremenu, zalagao se za dostojnu valorizaciju tog poduhvata i vremena u kojem se odvijao, ali i za šire prihvatanje pokreta volontera u društvu kao i za bolju institucionalnu podršku tom pokretu, koja nažalost dramatično nedostaje. Bio je aktivan u zemunskom i beogradskom odboru Udruženja akcijaša.

Ne znam da li je to uopšte potrebno reći, bio je Zemunac od glave do pete. Uživao je u gradu, u ljudima, iz mladosti i novo stvorenih poznanstava, u sećanju na staze šetanja iz njegovoj mladosti. Posebno je bio ponosan na tradiciju Zemunske gimnazije, i na činjenicu da je njen maturant. Negovanju te tradicije ja dao i svoj doprinos kroz dugogodišnji rad u Upravnom odboru Fonda bivših učenika i profesora ZG, kao i u Klubu Matične kulture Zemuna.

Šta da kažem kao njegov bliski prijatelj, evo već preko 50 godina?

Bio je dobar drug i odani prijatelj, pun poštovanja za nas i naše porodice, inspirativan sagovornik koji se nije olako povlađivao za tuđim mišljenjem ali je bio uvek spreman da sasluša i drugačiji stav. Jednostavno, bio je Žika.

Za sve što si uradio za ovo društvo, za sve nezaboravne trenutke koje smo proveli zajedno, za sve što si uradio za svoju decu i unuke...neka Ti je Žile večna slava i hvala.

U Zemunu, 20.06.2023.

Vlado Ostojić, dipl. inž.